

Mesto Rožňava - Mestská polícia Rožňava

Šafárikova 29, 048 01 Rožňava

K A T A L Ó G
PREVENTÍVNYCH AKTIVÍT
Mestskej polície Rožňava
na rok 2024

Obsah:

- Úvod strana 2

- Preventívne aktivity
 - 1. Predškolský vek** strana 3
 - a/ Bezpečná chôdza
 - b/ Ako reagovať v krízových situáciách

 - 2. Školský vek** strana 3 - 4
 - a/ Bezpečná cesta do školy
 - b/ Prvýkrát sám...
 - c/ Správne správanie sa v cestnej premávke
 - d/ Dopravná výchova na detskom dopravnom ihrisku (prax)
 - e/ Bezpečné správanie
 - f/ Nebezpečenstvo zábavnej pyrotechniky
 - g/ Nebezpečný internet a kyberšikanovanie
 - h/ Právne minimum
 - i/ Bezpečne v škole

 - 3. Mladiství** strana 5
 - a/ Právne minimum
 - b/ Kyberšikanovanie
 - c/ Bezpečne v škole

 - 4. Seniori** strana 5
 - a/ Seniori v doprave
 - b/ Osobné bezpečie seniorov

 - 5. Rodičia** strana 6
 - a/ Deti v online priestore

 - 6. Verejnosť** strana 6
 - a/ Na bicykli a kolobežke bezpečne
 - b/ Kontrola záškoláctva
 - c/ Kontrola fajčenia a požívania alkoholu mladistvými

- Záver strana 7

ÚVOD

Katalóg preventívnych aktivít má slúžiť ako ponuka možných preventívnych aktivít Mestskej polície Rožňava pre materské, základné a stredné školy, seniorské združenia a zariadenia, ako aj pre verejnosť na území mesta Rožňava.

Prevenia kriminality zahŕňa všetky opatrenia na znižovanie protiprávnej činnosti, škodlivých dôsledkov pre jednotlivcov a spoločnosť, vrátane strachu z kriminality. Prevenia kriminality sa preto snaží pôsobiť na rôznorodé príčiny kriminality a predchádzať im. Presadzovanie práva a trestných sankcií sú v tejto súvislosti ponechané bokom, napriek ich potencionálne preventívnych účinkom.

Je preukázané, že dobre naplánovaná koncepcia prevencie kriminality nielenže predchádza protiprávnemu konaniu, ale podporuje aj bezpečnosť spoločnosti a tým zlepšuje kvalitu života obyvateľov.

V posledných rokoch je trendom, že kriminalita nie je záležitosťou iba veľkých miest, ale presúva sa aj do menších miest a obcí. To je typické napr. u tzv. sociálne vylúčených lokalít a problémov, ktoré sú s tým spojené (hlavne vplyvom dostupného lacného bývania v týchto lokalitách, ktoré sa často stávajú terčom záujmu rôznych podnikavcov, ktorí sa snažia zarábať na chudobe a ľudských útrapách). Z tohto dôvodu má aj prevencia kriminality v menších mestách významnú úlohu.

Na základe negatívnych udalostí z roka 2023, poukazujúcich na nedostatočnú bezpečnosť v školách, bola doplnená preventívna aktivita, ktorej primárnym cieľom je eliminovať takéto udalosti a tiež naučiť sa správne postupovať, pokiaľ už nie je možné sa takýmto udalostiam vyhnúť.

PREVENTÍVNE AKTIVITY

1. Predškolský vek

a/ Bezpečná chôdza

Zámerom besedy je zoznámiť deti so základnými pravidlami pre bezpečný pohyb v cestnej premávke (pešia chôdza, bicykel, kolobežka a pod).

Praktickým nácvikom jednotlivých situácií si deti následne osvoja pravidlá chôdze po chodníku, po ceste, prechádzanie vozovky, zoznámia sa so semaforom.

Súčasťou besedy je aj predstavenie práce Mestskej polície Rožňava (ďalej len „MsP“).

b/ Ako reagovať v krízových situáciách

Cieľom besedy je upozorniť deti na to, čo je pre nich nebezpečné a čo naopak nie, ako sa zachovať v krízových situáciách (ako sa majú chovať k neznámym ľuďom, čo majú robiť, keď sa stratia, ako sa majú zachovať pri stretnutí s cudzím zvieratkom). Pri každom z tém vytvárame modelovú situáciu a deti aktívne zapájame do jednotlivých modelových situácií.

Súčasťou besedy je aj predstavenie práce MsP Rožňava.

Na záver každej besedy si deti môžu vyskúšať výstroj a výbavu mestského policajta. Cieľom je, aby deti predškolského veku získali dôveru k uniforme a v prípade potreby by dokázali požiadať o pomoc.

2. Školský vek

a/ Bezpečná cesta do školy

Cieľom projektu je zvýšiť bezpečnosť detí pri každodenných cestách do školy a zlepšiť ich vedomie o pravidlách chovania sa v cestnej premávke. Keďže prváci a druháci ešte nemajú vžitú základnú bezpečnostnú návyky, projekt je určený práve im. Pomocou názorných ukážok modelových situácií si deti môžu overiť, koľko toho už vedia, vyskúšať si rôzne rizikové situácie, ktoré na nich môžu číhať dennodenne pri ceste do školy a zo školy. Deti sa naučia ako správne chodiť po chodníku, ako bezpečne prejsť cez cestu, rozpoznať farby semafora a iné.

Určené pre 1. a 2. ročník.

b/ Prvýkrát sám...

Zmyslom tejto besedy je upozorniť deti na nebezpečenstvá, ktoré na nich číhajú cestou zo školy a v dobe, keď sú doma samé bez rodičov. Pomocou hier, do ktorých budú deti aktívne zapojené sa naučia správne zvládať situácie v každodennom živote (zavolanie tiesňovej linky, stretnutie s cudzími ľuďmi, nálezy injekčných striekačiek a iné).

Určené pre 1. a 2. ročník.

c/ Správne správanie sa v cestnej premávke

Cieľom besedy je upozorniť deti na dopravné situácie v meste a posilniť vedomosti o dodržiavaní pravidiel cestnej premávky.

Výučba je zameraná na chodcov (chôdza po chodníku, chôdza po ceste, prechádzanie cez vozovku, dopravné značky, jazda na bicykli, kolobežke, kolieskových korčuliach ...).

Určené pre 3. až 5. ročník.

d/ Dopravná výchova na detskom dopravnom ihrisku (prax)

Praktická výučba umožňuje žiakom overiť si na detskom dopravnom ihrisku svoje teoretické vedomosti v praxi bez rizika stretu s ostatnými účastníkmi cestnej premávky.

e/ Bezpečné správanie

Cieľom besedy je osvojenie zásad účelného a bezpečného chovania sa doma aj na ulici, nebezpečenstvo kontaktu s cudzími ľuďmi, nebezpečenstvo panelákových sídlisk (výťahy, pivničné priestory), predchádzanie úrazom, bezpečného kontaktu so zvieratami a pod. V každom ročníku postupne upozorňujeme na závažnejšie aktuálne problémy osobnej bezpečnosti. V krátkosti sa znovu pripomenú už prebraté situácie z predchádzajúcich ročníkov. Dôležité situácie, v ktorých sa deti môžu ocitnúť, si samy môžu zahrať v malých scénkach pre lepšie pochopenie a zapamätanie.

Určené pre 1. až 5. ročník.

f/ Nebezpečenstvo zábavnej pyrotechniky

Keďže vieme, že hlasné efekty zábavnej pyrotechniky lákajú predovšetkým deti, pripravili sme pre nich besedu, ktorej cieľom je upozorniť na nebezpečenstvo používania zábavnej pyrotechniky a na riziká s tým spojené. Deti sa počas besedy dozvedia, aké zranenia a nebezpečenstvo im hrozí pri zlej a neodbornej manipulácii so zábavnou pyrotechnikou, kde sa má kupovať a komu je určená. Deti si budú môcť na chvíľu vyskúšať, aké je to žiť s hendikepom, napr. bez prstov na ruke alebo nevidiaci. Táto téma nie je aktuálna iba v období vianočných sviatkov ale celoročne, nakoľko deti v rozpore správnymi predpismi používajú zábavnú pyrotechniku kedykoľvek.

Určené pre 4. a 5. ročník.

g/ Nebezpečný internet a kyberšikanovanie

Na Slovensku je veľkým problémom ako deti a dospievajúci prístupujú k sociálnym sieťam. Bežne prezrádzajú svoje osobné údaje, neznámym ľuďom posielajú fotografie vrátane tých intímnych, pripájajú sa k skupinám s nevhodnými témami, čo vytvára ideálne podmienky ku kyberšikanovaniu. Možnosť čokoľvek uverejniť uľahčuje kyberšikanovanie vrátane šikanovania učiteľov. Školáci na internete bežne prezrádzajú osobné údaje rodičov, cez sieť im dokážu spravovať účty, objednávať tovar a pod.. Nikto im v tom nezabráni a vo väčšine rodín internet nastavujú práve deti.

Určené pre 5. a 6. ročník.

h/ Právne minimum

Zámerom je zapojenie príslušníkov Mestskej polície Rožňava v rámci besied na školách do aktívneho prístupu a riešenia modelových situácií z pohľadu právneho vedomia detí so zreteľom na povinnosť dodržiavania právnych noriem SR s poukázaním možné riziká a dôsledky tohto konania. *Jedná sa prioritne o projekt pre žiakov 7. až 9. ročníka* a má za úlohu otvoriť tejto vekovej kategórii oči a poukázať na možné zákonné postihy za protiprávne konanie. Súčasťou tejto aktivity môže byť aj preventívna hliadková činnosť so zameraním na zabránenie vzniku protiprávneho konania priamo v objektoch škôl a v ich blízkom okolí.

i/ Bezpečne v škole

Z dôvodu nárastu bezpečnostných incidentov v školskom prostredí, ktoré sa týkajú bezprostredne aj ohrozenia života a zdravia žiakov ako aj učiteľov je zámer aj Mestskej polície Rožňava na eliminovanie takýchto javov. Aktivita má poukázať na eliminovanie akýchkoľvek prejavov radikalizácie, extrémizmu a patopsychologických javov ako aj dôsledné dodržiavanie vnútorných školských predpisov.

Určené pre 6. až 9. ročník.

3. Mladiství

a/ Právne minimum

Zámerom je v rámci besied na školách riešenie modelových situácií z pohľadu právneho vedomia mladistvých s poukázaním na aktuálne prípady, ktoré boli riešené mestskou políciou. Upozorniť ich na slušné chovanie sa na verejnosti ako aj počas školského vyučovania. Povinnosť dodržiavania zákona a možné postihy za protiprávne konanie. Súčasťou tejto aktivity môže byť aj preventívna hliadková činnosť so zameraním na zabránenie vzniku protiprávneho konania priamo v objektoch škôl a v ich blízkom okolí.

Jedná sa o projekt pre žiakov 1. až 3. ročníka stredných škôl.

b/ Kyberšikanovanie

Veľkým problémom dospievajúcich je každodenné používanie sociálnych sietí, kde bezhlavo prezrádzajú svoje osobné údaje neznámym ľuďom, posielajú fotografie vrátane tých intímnych a pripájajú sa k skupinám s nevhodnými témami. Touto činnosťou uľahčujú a priam až vyzývajú ku kyberšikanovaniu, ktoré má potom nedozerané následky v ich ďalšom osobnom živote. Zabrániť im v tejto činnosti je veľmi ťažké, nakoľko ich znalosti s využívaním internetu sú už v tomto na vysokej úrovni a v rodinách internet nastavujú často práve mladiství.

Jedná sa o projekt pre žiakov 1. až 3. ročníka stredných škôl.

c/ Bezpečne v škole

Z dôvodu nárastu bezpečnostných incidentov v školskom prostredí, ktoré môžu bezprostredne ohrozovať život a zdravie študentov a učiteľov je cieľom mestskej polície poukázať na možnosti predchádzania takýmto javom. Aktivita má súčasne poukázať na včasné odhalenie akýchkoľvek prejavov radikalizácie, extrémizmu a patopsychologických javov ako aj na výklad právnych predpisov týkajúcich sa držby strelných a chladných zbraní, ako i vnútorných predpisov školy. V neposlednom rade je cieľom poukázať aj na to čo by sme mali ovládať a ako správne postupovať, keď sa dostaneme do blízkeho kontaktu s útočníkom.

Jedná sa o projekt najmä pre žiakov 1. až 4. ročníka stredných škôl.

4. Seniori

a/ Seniori v doprave

Seniori predstavujú významnú skupinu ľudskej populácie, ktorá sa podieľa na doprave a táto účasť, predovšetkým v úlohe vodičov motorových, nemotorových vozidiel a v úlohe chodcov, je vo veľkej časti aktívna. Vďaka stále sa hustnúcej cestnej doprave prudko stúpa aj pravdepodobnosť kolízií. Z uvedeného dôvodu mestská polícia formou besied pripomenie zmeny zákonov vzťahujúcich sa k cestnej premávke a poskytne aj praktické rady, ako sa v cestnej premávke bezpečne pohybovať. K zvýšeniu bezpečnosti za zníženej viditeľnosti budú seniori upozornení na riziká pohybu v cestnej premávke a súčasne im budú rozdávané reflexné pásy.

b/ Osobné bezpečie seniorov

Zabezpečenie súkromia seniorov, zabezpečenie ich bývania a poukázanie na podvody, ktoré sú vykonané na senioroch. Seniorom budú pripomenuté základné čísla tiesňových liniek a budú im súčasne rozdáné nálepky na vnútornú stranu dverí s týmito číslami.

5. Rodičia

a/ Deti v online priestore

Cieľom je oboznámiť rodičov s nebezpečenstvom, ktoré ohrozuje ich deti v online priestore na internete a oboznámiť ich s opatreniami, ktoré môžu znížiť riziko výskytu tohto nebezpečenstva:

- počas hodín trávených doma, kedy sa dieťa neučí, stanovte časové limity, kedy a ako dlho môže byť vaše dieťa na internete,
- používajte dostupné technológie – rodičovská kontrola a nástroje na monitorovanie času stráveného na internete vám umožnia odmerať a stanoviť časové limity na používanie elektronických zariadení alebo pre prístup na internet. Čestne a otvorene hovorte o tom, prečo chcete tieto technológie používať.
- vypnite notifikácie v aplikáciách sociálnych médií, aby ste minimalizovali rozptyľovanie dieťaťa,
- nepodceňujte on-line výučbu,
- v závislosti od veku dieťaťa môžete prispôbiť rodinný rozvrh, ktorý vám bude slúžiť na udržanie rovnováhy medzi časom stráveným na internete a inými činnosťami,
- do denného domáceho programu zahrňte činnosti bez internetu, napríklad cvičenie, čítanie alebo stolné hry,
- skráťte vlastný čas strávený na internete, aby ste šli príkladom!

6. Verejnosť

a/ Na bicykli a kolobežke bezpečne

V letných mesiacoch sa bude zdôrazňovať cyklistom a kolobežkárom nevyhnutnosť dôsledného dodržiavania pravidiel cestnej premávky vo vzťahu k motorovým a nemotorovým účastníkom cestnej premávky ako i potreba používania ochranných pomôcok. Dôraz bude položený najmä na lokality so zvýšeným pohybom týchto nemotorových účastníkov cestnej premávky a lokality s vybudovaným cyklochodníkom.

b/ Kontrola záškoláctva

V súčinnosti s ÚPSVaR Rožňava a odborom školstva sa budú počas školského vyučovania vykonávať na verejných priestranstvách a pohostinstvách kontroly zamerané na neodôvodnenú absenciu žiakov a študentov základných a stredných škôl.

c/ Kontrola fajčenia a požívania alkoholu mladistvými a maloletými

Počas celého roka sa budú vykonávať kontroly na verejných priestranstvách a pohostinských zariadeniach, ktoré budú zamerané na osoby, ktoré fajčia a požívajú alkoholické nápoje napriek tomu, že nedovršili vek 18. rokov.

ZÁVER

Mestská polícia Rožňava, bude na základe vykonaných súčinnostných dohovorov, pri preventívnych aktivitách úzko spolupracovať s Odborom prevencie kriminality Ministerstva vnútra SR, ako aj s Policajným zborom Slovenskej republiky a to formou spoločných prednášok, ktoré zahŕňa tento katalóg preventívnych aktivít.

Úspešné napĺňanie cieľov prevencie kriminality by malo prispieť k ďalšiemu znižovaniu výskytu protiprávneho konania, k väčšej ochrane obetí, efektívnejšej práce s páchatelmi, zvyšovaniu pocitu bezpečia občanov a ich dôvery k bezpečnostným zložkám.

Cieľom je aj minimalizácia negatívnych dopadov nepredvídateľných udalostí, ktoré v oblasti ochrany verejného poriadku môžu nastať a nebude im možné celkom zabrániť. Je potrebné si uvedomiť, že PREVENCIA SA VYPLÁCA.

V Rožňave dňa 09.01.2024

Ing. Róbert HANUŠTIAK
náčelník MsP Rožňava

V PRÍPADE ZÁUJMU O UVEDENÉ PREVENTÍVNE AKTIVITY SI VOPRED DOHODNITE TERMÍN S KONTAKTNOU OSOBOU:

Arpád KELEMEN - koordinátor pre prevenciu MsP Rožňava
Mestská polícia, Ul. Šafárikova č.29, 048 01 Rožňava
č.t. 058/7321330, 0918 792945
e-mail: arpad.kelemen@roznavas.sk
mestska.policia@roznavas.sk